

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Název materiálu	11 - Jiří Weil
Identifikátor	CZ.1.07/1.5.00/34.0597
Předmět	Český jazyk a literatura
Ročník	4. ročník
Obor, Kód	Obchodník, 66–41–L /008, Operátor oděvní výroby, 31-43-L/004
Anotace	Pracovní list je zaměřen na autora Jiřího Weila a jeho dílo Život s hvězdou.
Autor	Mgr. Dana Vlasáková
Jazyk	čeština
Očekávaný výstup	Student rozebere text z hlediska literárněvědného, zařadí autora do literárněhistorického kontextu.
Klíčová slova	Jiří Weil, Život s hvězdou
Druh výukového zdroje	Pracovní list
Typ interakce	kombinované
Cílová skupina	student
Stupeň a typ vzdělávání	střední odborné
Věková skupina	17-19
Datum vytvoření	20.10. 2012

1) Pracujte s textem

Vznik této knihy provázely velmi zvláštní okolnosti. Zobrazuje několik posledních let autorova života, které strávil v Pankrácké věznici v roce 1943. V tomtéž roce byl také popraven, tehdejší režim neměl pochopitelně o existenci Fučíkových rukopisů tušení. Jednotlivé části knihy, které byly postupně vynášeny z věznice za pomoci jednoho z dozorců (autor jej neopomněl zmínit – byl jím Kolínský), byly později sestaveny a vznikla z nich tato kniha.

Vzhledem k tomu, že kniha podává reálné obrazy o tom, jak nacisté zacházeli s „nepříjemnými“ lidmi, působí dílo zvlášť věrohodně; jediným prvkem, snižujícím jeho kvality, je bezmezná víra autora v komunismus – pokládá jej za jedinou naději lidstva.

Knížku tvoří osm kapitol, není psána chronologicky, autor se často vrací do minulosti a osvětluje čtenáři různé okolnosti. Některé kapitoly jsou zaměřené na popis postav, se kterými přicházel hlavní hrdina do styku, ať už se jednalo o jeho spolupracovníky nebo dozorce ve věznici. Julius Fučík byl právě u svých spolupracovníků, se kterými tajně vydával Rudé Právo. V tom byli přepadeni gestapem a zatčeni. Fučík se mohl zachránit, ale odsoudil by tak k smrti své přátele, a tak byl zatčen a odveden k výslechu. Výslech byl neobyčejně tvrdý, několikrát se opakoval a Fučík se z něj vzpomínal několik měsíců.

V cele, ve které strávil více než rok života, se poznal a později také spřátelil se dvěma spoluvězni. Vzájemně si pomáhali. Delší dobu však strávil s mužem, kterému přezdíval „Otec“. Ve čtvrté kapitole je zobrazena cela číslo 400. Byla to místnost, v níž byli shromažďováni nejčastěji odhalení komunisté čekající na výslech. Na této místnosti bylo zvláštní to, že ačkoliv vyslýchaní mezi sebou nemohli komunikovat, rozuměli si a třeba jen nepatrnými gesty si dokázali sdělit velmi důležité informace. V této místnosti také Fučík naposledy spatřil svoji ženu, která, stejně jako on sám, nikdy nezhradila, ale na druhou stranu se zde dozvěděl o zradě člověka, kterému velmi věřil a spoléhal na něj. Kvůli jeho zradě bylo zatčeno mnoho lidí.

Autor se také zmiňuje o tom, jak celé situaci přitížil atentát na Heydricha. Němci se s neobvyklou krutostí mstili zejména na vězňích. V poslední kapitole se Fučík dozvěděl o svém transportu, a tak již pozbývá nadějí na přežití. Vzpomínal na svůj život a za jedinou spásu lidstva považoval Rudou armádu.

(<http://www.hununpa.cz/modules/news/article.php?storyid=1119>)

➔ charakterizujte funkční styl výňatku, určete dominantní slohový postup

➔ charakterizujte na základě výňatku dílo Reportáž psaná na oprátce

Jiří Weil (1900 – 1959)

- český prozaik, novinář, překladatel ruské literatury
- komunista židovského původu
- pobýval v SSSR, po pobytu začal nesouhlasit s režimem a byl vyloučen ze strany
- svůj původ musel za 2. sv. války skrývat – nenastoupil do transportu
- dílo inspirováno vlastními zážitky (pronásledování Židů)

Život s hvězdou

- román, hlavní postavou pan Roubíček, žid, který přijal veškerá opatření velmi pasivně a jen čeká na transport, všechno chápe jako osud, že to tak mělo být a oddává se tomu. Časem však zjistí, že je třeba bojovat o svůj život a rozhodne se nenastoupit do transportu.

2. Pracujte s textem

Jiří Weil – Život s hvězdou

„Růženo,“ řekl jsem, „lidé usedají k prostřeným stolům v této hodině, na stolech jsou vázy s květinami, talíře řinčí a z polévkových mis se kouří, pouštějí se do jídla, krájejí noži maso a nabírají je vidličkami, utírají si ústa ubrousky a pijí pivo, pak blaženě odpočívají v tuto hodinu, všude v restauracích a domácnostech.“

Růžena mi nemohla odpovědět, nebyla v pokoji, nebyla vůbec se mnou. Nevěděl jsem, co se s ní stalo, neviděl jsem ji již dlouho. Snad nebyla vůbec na světě, snad vůbec nikdy nežila.

A já jsem s ní mluvil, musil jsem s někým mluvit, vařil jsem si jídlo na bubínku, bylo mi zima, protože bubínek nechtěl ohřívat mansardu, nepřiléhaly dveře a okna, marně jsem je utěšňoval starými ponožkami, dvakrát jsem již vyčistil troubu, byl jsem unavený, umazaný a zoufalý, měl jsem hlad a byla doba oběda.

„Růženo,“ řekl jsem, „nyní pijí lidé černou kávu, nu, třeba to není pravá černá káva, ale sedí si v teple po dobrém obědě, a já mrznu, Růženo, a mám hlad.“

Mansarda byla plná čmoudu, snad z bubínku, snad z cigaret, které jsem kouřil. Sbaloval jsem je z čajové náhražky, bylo to snad jahodové a malinové listí, nemohl jsem kouřit chmel, byl jsem po něm ospalý a bolela mě hlava.

„Růženo, nyní si lidé zapalují cigaretu, vyfukují kouř a poslouchají rozhlas, jsou již dávno po obědě a těší se již na svačinu, brzo budou pít bílou kávu a přikusovat rohlíky, jak je to již dlouho, co jsem nejedl rohlík?“

Musil jsem s někým mluvit, byl jsem sám, úplně sám v ledové mansardě plné zápachu a čmoudu, musil jsem znovu rozdělovat oheň, foukal jsem do hořících třísek a bál jsem se, že oheň zase zhasne, měl jsem málo zápalek, byl jsem v baráčku na předměstí v umazaných teplácích. U bubínku ležely matrace, na stěně ve výklenku visel zimník a jediné šaty.

Spálil jsem postel a skříň, spálil jsem všechno, co se dalo, protože jsem neměl uhlí a protože jsem jim nechtěl nic dát, nedostanou ode mne nic, ani staré ponožky, kterými jsem utěsnil okna a dveře, ani záclony, ze kterých jsem udělal hadr na podlahu, ani nábytek, který již spolykal bubínek. Nevěděl jsem ještě, co mám dělat s matracemi, musel jsem na něčem spát, na holé podlaze by bylo zima, nevěděl jsem také, co mám udělat s mycím stolem, byl z tvrdého dřeva, neměl jsem dosti sil, abych jej rozřezal, měl mramorovou desku, tu jsem hodil do zahrady, aby se rozbila, ale nerozbila se a dusila trávu. Matrace jsem chtěl spálit, až se mnou něco provedou. Mycí stůl musím pak také nějak zničit a pak tu zůstane jen starý, rozviklaný kuřácký stůl, ano, nespálil jsem jej úmyslně, ačkoliv to bylo tak snadné, byly to jen tenké bambusové hůlky. Kuřácký stůl musel zůstat. Až přijdou zabavovat nábytek, najdou jen rozpraskané stěny, prázdnou mansardu, rozbitý bubínek a uprostřed bude kuřácký stůl; jediný kus nábytku, který se k ničemu nehodí, bude vladařem pokoje.

(Weil: Život s hvězdou)

- vysvětlíte, proč hlavní hrdina realizuje postupné ničení všeho, co mu patří, co ho k tomu asi vedlo?
- popište styl vyprávění
- proved'te jazykový rozbor textu

Použitá literatura:

Weil, J.: *Život s hvězdou*. Praha: Mladá fronta, 1964

Hununpa[online]. 23.1.2007 [cit. 20.10.2012]. Dostupný z: <http://www.hununpa.cz/modules/news/article.php?storyid=1119>